

THE IMAGE OF THE NARRATOR IN ZWEIG'S NOVEL "STREET IN THE MOONLIGHT"

Asomiddinova Gulbarno Alijonovna

a.g.alijonovna@pf.fdu.uz

German language teacher at Fergana State University

Annotation. In the thesis below, the researcher explores the "Street in the Moonlight" by the great Austrian writer S. Tsveig, who wrote in the genre of short stories classifies the image of the narrator in the novel.

Keywords: Novella, biographical novel, narrator, plot, character, humanist.

STEFAN TSVEYGNING "OY YORUG'IDAGI KO'CHA"

novellasidagi roviy obrazi

Asomiddinova Gulbarno Alijonovna

a.g.alijonovna@pf.fdu.uz

Farg'ona davlat universiteti gumanitar yo'nalishlar bo'yicha
chet tillari kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya. Quyida havola etilayotgan tezisda tadqiqotchi novella janrida moxirona qalam tebratgan buyuk Avstriya yozuvchisi S.Tsvaygning " Oy yorug'idagi ko'cha" novellasidagi roviy obraziga tasnif beradi.

Kalit sozlar: Novella, biografik roman, roviy, syujet, personaj, insonparvar.

Stefan Tsvayg - avstriyalik yozuvchi bo'lib, asosan novellalar va badiiy biografik romanlar muallifi sifatida mashhur bo'lgan. "Oy yorug'idagi ko'cha" (1914) novellasida roviy tasavvuridagi dunyo surati bizga taqdim etadi. Hikoyada hikoyachi syujetni aniq quradi, unga asoslanib, hikoyaning mazmuni nima ekanligini tushunish mumkin. Uning eng muhim xususiyati- hikoya qilish mahoratidir. Psixologizm avstriyalik yozuvchi ijodi va uning badiiy uslubining asosi bo'lgan. Yozuvchining barcha asarlarida o'zining noyob usuli - o'z qahramonlariga

hamdard bulish,ya'ni "empatiya ("insonning boshqa inson dardini his qilib,hamdard bo'la olish hususiyati") usulidan foydalangan. Shuning uchun avstriyalik yozuvchining barcha asarlari hayratlanarli darajada o'zing chuqur psixologik mulohazasi va samimiyligi bilan ajralib turadi. Roviylar obrazidagi personajlar tuzilishidagi alohida obrazdir.

Hikoya birinchi shaxs tomonidan olib boriladi, bayon qiluvchi shaxs sifatida novellada mavjud bo'lsada, lekin bosh qahramon o'rnida turmaydi. Bir qarashda hikoyachi boshqa personajlardan farq qilmaydi. Hikoyachi birshaharga kelib qoladi, kechqurun u notanish ko'cha bo'ylab sayr qilib yurganda,shunday manzarani beixtiyor guvohiga aylanadi:bir erkakni sobiq xotini haydab solayotganini kuzatadi. Rivoyatchi bu odam bilan uchrashib, vuning baxtsizligi haqida bilib oladi. Novellada roviylar haqida hech narsa ma'lum emas. Faqat shunisi ma'lumki, uning kemasi kechikib, begona shaharda tunashiga to'g'ri keladi.

Roviy o'quvchiga past, buzuvchi tuyg'ular, ayancli ishq, bir-biriga nisbatan xo'rluvchi va jirkanch nafrat bilan yashayotgan insonlar xayotini tasvirlab beradi. U dramatik voqeani kuzatib,insonlar e'tiboridan chetda qolishni va faqat uzoqdan uylarning derazalari ortida yashiringan odamlarning sirli dunyosini kuzatishni xohladi. Roviy beixtiyor insoniy qayg'uning guvohiga aylanib, u umumbashariyat hayoti haqida mushohada etishga majbur bo'lib qoladi.

Roviy bironing baxtsizligiga aralashib qolishdan, qayg'uli voqeaga sherik bo'lishdan qo'rqardi. Bu yerda unga jasorat yetishmaydi,erkakka ruhiy dalda bera olmaydi va bu, bizningcha, qahramonlar o'rtasidagi "devor"niengishga yordam berardi.

Sobiq er-xotin o'rtasidagi ziddiyatning sababi ijtimoiy tengsizlik edi: erkak boy, xotini esa butunlay kambag'al edi. Erkak xotini yaxshi ko'rardi, lekin undan ham ko'proq uni kamsitib, pul so'ratishni yaxshi ko'rardi. Xotini yo'qotib, er uning uchun qanchalik aziz ekanini tushundi. O'z ochko'zligi tufayli baxtni qo'ldan boy berdi. Xotin eridan qochib ketdi, chunki ayol o'z erkinligi hamma narsadan ustun qo'yardi.

Endi erkak xotining, baxtining qadriga yetmagani uchun o'zini qiynab, chuqur afsus qilyapti. Notanish odamning qayg'usiga roviyning hamdardligi –uning qanchalik nozik qalb egasi ekanligidan dalolat beradi. Bu xususiyati bilan roviy novella muallifi – yozuvchiga yaqin turadi. Yozuvchi bu kichik asari bilan o'quvchiga tarbiyaviy ma'noni yetkazib berishga intiladi,yani inson hech qachon o'zidan jismoniy,moddiy tomondan zaif insonlarga zug'um o'tkazmasligi kerakligi,bu hayotda insonlar bir-biri bilan faqat do'stona munosabatda yashashlari kerakligini asosiy g'oya sifatida olg'a suradi.Va ishontirib aytish kerakki,bu go'ya insonparvar S.Tsvayg butun ijodidining yetakchi va asosiy g'oyasi bo'lib qoldi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. А. А ПОЛЯКОВА Ивановский государственный университет ОБРАЗ РАССКАЗЧИКА В НОВЕЛЛЕ СТЕФАНА ЦВЕЙГА «УЛИЦА В ЛУННОМ СВЕТЕ»
с.10,<http://ivanovo.ac.ru/upload/medialibrary/660/MN2015-7.pdf>
2. Asomiddinova G.A. INTERPRETATION OF THE IMAGE OF WOMEN IN S. ZWEIG'S SHORT STORIES "THE LETTER OF AN UNKNOWN WOMAN" AND "24 HOURS OF A WOMAN'S LIFE" American Journal of Interdisciplinary Research and Development ISSN Online: 2771-8948 Website: www.ajird.journalspark.org Volume 03, April, 2022 39 | P a g e
3. С.Цвейг «Письмо незнакомки»Издательство «Ёш гвардия»,Ташкент,1985,с.180